

ACC. N.R M. 15962:1-10.

Landskap: Västergötland
Härad: Kind
Socken: Häradsvik
Uppteckningsår: 1964

Upptecknare: Wallborg Larsson, Hällabäck
Berättare: Tomil Pettersson,
Berättarens yrke: hem.ägare
Född år 1878 i Pääck, Häradsviks sn.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

upprop d. 2/3-59
ang. "skävejarn" -

LUF 90

13/2-64

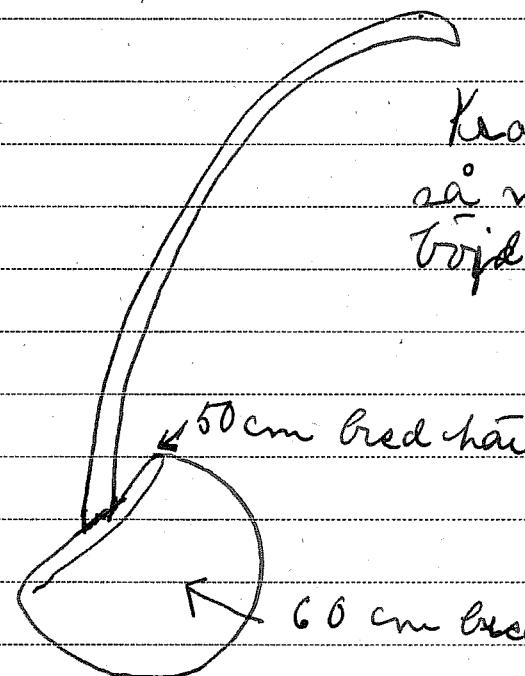
Skriv endast på denna sida.

uppslag
2/3 1959

Här själv eller fläckhäxan är ej känd här
på orten. En "fläckacka" finns dock så gott
som på varje gård. Den användes till
att hacka med vid nyadling och dekning.
Det är ett gammalt redskap som funnits
sedan slutet av 1700-talet. Numera
är det sällan i bruk.

Håhaka

Kräkigt hordshap
si mors fisk ga
vrid och häcka!

Frä till shaftet, grovt tungt jäm till häcken

Minnstäder

De minnstädor som finns här i trak-
ten är huvudsakligen över döda personer
så kallade "gravskiffer". De förfärdigades
till begravningen och skulle den dagen
hänga på en vägg i begravningsgården.
I vår äga här i Bäck finns två sådana
"gravskiffer" den ena över min farfars far
och den andra över min mors far
De är förfärdigade på vitt papper.
Teckningarna har gjorts med bläck. De
är särskilt fint tecknade. Eftersom
i flera år ha legat i en byrålåda
har vi nu låtit hämta in dem och
hänga dem på en vägg i väst finrum
Tavlorna har ritats av min farfar
August Pettersson i Bäck född

den 22 sept. 1840, död den 18 juli 1918.
Litiga blomstegirlängor omgs namninitiali-
erna. — Brudens myrtenkrona bruk-
ades gömmas och hade ofta sin plats
som en prydnad i finrummet. Men
nuvar brudbukett finns kvar här förhåll
och skrumpnad till bara några stjälkar.
Hon vigdes den 6 november 1920 i Lund
domkyrka. En s.d hårssdan omkring
hörläppen tillbaka är att inramma vigselcerisen
och hänga dem på väggen. Angående
hårarbetet vet jag inte mer än att många
klipptes ur lockas den dädes hår och
hade som ett minne av den bortgångne.
Så berättade min moders att de vid hennes
faimars död 1890 tog en hårlock till
minne. Minnesstolen hade nog sin
placering på en vägg. De hängde väl

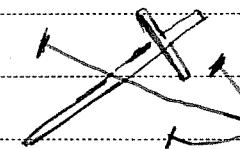
ständigt upp. De målade bonaderna häng-
dss upp till julen. Här på gården ha
ej funnits några målade bonader. I Räcknäs
kyrka finns fina minnesstolar över döda
adliga. De är utskurna i trä, rikt endad
och förgyllda i guld och silver. De
hänger på väggen innan i kyrkan. Det
är gravschriften över adliga släkter
från satsvärna Landboarp och Källhult.
De är från 1600 - 1700 talen. I mitten
av 1800 talen flyttades de in i kyrkan, men
fick efter några år åter sin placering
innan i helgdomen. De snabla gravschrifterna
av pappa föräldrigads min farfar att dem
som kom och bad honom om det. Han
trods det som en bisyssla, och gjorde det
med för att göra folk en tjänst.
Vägat i ersättning för arbetet förskon ej.

B.T.

S P J S

Född den 13 Febr 1809 Död den 9 Oktoserm 1873

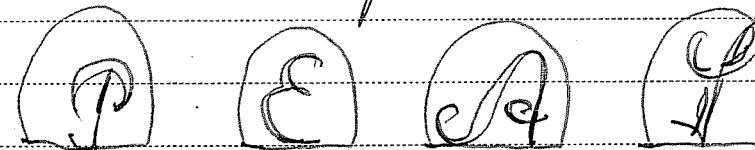
Farewell now will I go home and God's horn bebo - o,
earthen snail welcome. Till samma geda sa, och
givit åt vilans läge och natten fort förti farewell
mitt hjärtas äga i hemlen såkas nr. — Nu all
min häg jag vända o Jesu Krist till dig i dina milda
händer jag anbefalla mig. Nu far jeg hädanfara från
zorgs flod och trist och svigt, evigt växa hos dig
o Jesu Krist!

HJ.

I banden på tavlan finns fina blomster-
stänger. Omkring namninitialerna till
Fröken Petter Johansson finns också blom-
starseringar. I h undre psalmversen finns
ankaret och korset. Allt som ritats
är mycket väl gjord. Bläcket är halvsvart
om det blivit det enda tiden, eller varit
så vid ritningen vet jag ej. Pappret har
under åren lopp guthat och blivit skör
vafta. Det var nödvändigt att färga om
tingen 10 år sedan denna lin dem.
Tavlans storlek är 45 x 39 cm.

Minne Af Y Tystiden

Född den 8 1810 Död den 15 1881

På graven öppas och din vän uti dess djup
förrimma, han komme ej till dig igen men
snad du honom himm, snad vilor väia
kalla ben och sommarns flagd och zolen
sken shall dem ej mua lifra ps. 490 v. 3

"Heus lär oss betänka att vidä mätte!"

Denna gravskriften över Petter Elias Arvidsson är från minnes tiden och utförd än den andra. Omkring namnbokstäverna är ritat fine portaler med blomstukslinjer. En bred, mycket avstående blomstukbård finns runt hela tavlan. Man kan säga att hela tavlan är överläckad med blomstukränder och ornamenter. Den är ej så stor som den förra, omkring 30×40 cm.

87

På några grannställen har jag est grav-
skrifter från början av 1900-talet. De hade
beställts av någor jude som gått omkring.
De var målade på pappa i svart och silver
och sedan inramade i glas och ram.

FOLKLIVSARKIVET
LUND
Bif. M. 15962

T i l l

H E M B Y G D S F Ö R E N I N G E N .

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet håller för närvarande på med undersökningar angående ett jordbruksredskap, som benämnes "skärejärn", "flåskärjärn" eller liknande, Verktyget har ett karakteristiskt utseende genom det spetsiga järnet vars ena vinge är uppböjd (se bifogade teckningar som visar föremålet uppifrån och i profil). Verktyget har använts för att flå av grässvären vid nyodlingar.

För att kunna kartlägga detta jordbruksredskaps utbredning tager vi oss härmed friheten rikta en förfrågan huruvida ett redskap av denna eller liknande typ finns i Eder hembygdsförenings samlingar. Därest så är fallet vore vi tacksamma för ett foto eller teckning av föremålet, inventarienummer, några måttuppgifter, uppgift om i vilken by eller gård redskapet brukats, benämningen på redskapet, samt f.ö. allt vad som är bekant om detsamma. Finns mer än ett redskap är vi tacksamma för särskilda uppgifter för varje exemplar. Därest redskapet finns men ingen har tillfälle att lämna de önskade uppgifterna är vi likväld betjänta av en kort uppgift om att det ingår i samlingsarna. Saknas redskapet är vi ävenledes tacksamma för ett kort meddelande härom. En negativ uppgift har för vår undersökning lika stort värde som en positiv.

Vi ber att på förhand få tacka för det besvär vi vållar medelst denna förfrågan, men hoppas samtidigt att det ligger i Hembygdsföreningens intresse att kunna få lämna material till vetenskapliga undersökningar av detta slag.

Lund den 2 mars 1959

För Folklivsarkivet
Nils-Arvid Bringéus
Docent

Bif. M. 15.962

